

GAZETA

GIEŁDOWA I LOSOWANA

tygodnik finansowo-giełdowy i gospodarczy
wychodzi co robota

KREDYTY NA INWESTYCJE PUBLICZNE

Toczy się nowy spór wśród ekonomistów. Chodzi tym razem o celowość inwestycji, przeprowadzanych przez państwo, i o fundusze, przy pomocy których te inwestycje mają być sfinansowane.

Spór wynikł po zapowiedziach przedstawicieli rządu, że na inwestycje publiczne przeznaczona jest suma około 220 milj. zł., która będzie uzyskana drogą operacji kredytowych na rynku kapitału.

Z głosów, które wzięły udział w dyskusji, przytoczymy cztery. Dwa z nich są krytyczne względem projektu rządowego, dwa inne — przychylnie. Jest rzeczka nader osobliwa, że po każdej stronie, zarówno za, jak i przeciw, odezwały się głosy prasy pro-rządowej i opozycyjnej.

W Gazecie Polskiej bowiem ukazał się artykuł sygnowany S. S. p. t. „Rynek finansowy a inwestycje publiczne” — mocno krytyczny. W ten sam ton uderzył tegoż dnia w Kurjerze Warszawskim prof. R. Rybarski w artykule p. t. „Błędne koło”.

Z drugiej strony, Kurjer Poranny z 23 lutego w artykule, sygnowanym W. p. t. „Potrzeby gospodarstwa polskiego a plan inwestycyjny” oraz „Kurjer Warszawski z 24 lutego w artykule prof. H. Tennenbauma p. t. „Roboty inwestycyjne” — pierwszy gorąco, drugi oględnie — przyklaskują projektowi rządowemu.

Ta rozbieżność stanowisk, niezależnie od barwy dziennika, świadczy, że nie chodzi tym razem o utarczkę dwóch obozów, o jakąś wygodną, a stronniczą tezę, lecz o dyskusję obiektywną, starającą się dociec prawdy.

W przytoczonych wyżej głosach wypowiedane są dwa zasadniczo odmienne poglądy. Jeden (prof. Rybarski w „Kurjerze Warszawskim” i p. S. S. w „Gazecie Polskiej”) dowodzi, że inwestycje publiczne, finansowane kredytami, pozbawiają przedsiębiorczość prywatną potrzebnych jej kapitałów i dlatego są niepożądane. Drugi (prof. Tennenbaum w „Kurjerze Warszawskim” p. W. w „Kurjerze Porannym”) stwierdza, że inicjatywa prywatna w obecnej kryzysowej dobie nie jest skłonna do inwestycji, że zatem państwo

musi na siebie wziąć obowiązek dokonywania inwestycji, dostarczenia zatrudnienia i użytkowywania nagromadzonych, a beczynnie leżących oszczędności.

Rzecz prosta, że centralnym punktem całej dyskusji jest kwestja finansowa. Jeżeli fundusze, które mają być przez państwo użyte na inwestycje, nie są potrzebne prywatnym warsztatom pracy, to cała dyskusja upada. Nic bowiem nie stoi wtedy na przeszkodzie, aby państwo tych funduszy użyło a nawet przeciwnie, wiele przemawia zatem, ażeby użytek z nich zrobiło. Jeżeli, natomiast, przedsiębiorczość prywatna tych funduszy potrzebuje, albo jeżeli ich gromadzenie się stworzy warunki, które przedsiębiorczość prywatną do pracy pobudzają, to inwestycje publiczne wydają się przedsięwzięciem o wartości wątpliwej pod względem skutków gospodarczych.

Jakże to zagadnienie przedstawia się w warunkach naszych obecnych, rzeczywistych?

Z niedawnej mowy sejmowej premiera Kościłkowskiego wynika, że roboty publiczne obejmą budowę mostów i dróg, komunikację kolejową, roboty wodne, meljoracje rolne, elektryfikację kraju, inwestycje samorządowe. Same tylko roboty kolejowe, drogowe i wodne kosztować będą, według słów ministra komunikacji Ulrycha, ogółem 140,3 milj. zł.

Nie ulega wątpliwości, że wszystkie te roboty są pożyteczne.

BILANS BANKU POLSKIEGO

za II dekadę lutego 1936 r.

W drugiej dekadzie lutego zapas złota powiększył się o 0,1 milj. zł. do 444,9 milj. zł., natomiast stan pieniędzy zagranicznych i dewiz obniżył się o 4,1 milj. zł. do 14,8 milj. zł.

Suma wykorzystanych kredytów spadła o 8 milj. zł. do 732,0 milj. zł., przyczem portfel wekslowy zmniejszył się o 3,3 milj. zł. do 600,2 milj. zł., portfel zdyskontowanych biletów skarbowych — o 0,2 milj. zł. do 40,1 milj. zł. i stan pożyczek zabezpieczonych zastawami — o 4,5 milj. zł. do 91,7 milj. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu powiększył się o 7,9 milj. zł. do 46,0 milj. zł.

ne. Czy jednak nie udaremnią podjęcia przez przedsiębiorczość prywatną inwestycji, które byłby również, a może, bardziej pożyteczne?

Załóżmy wszakże, że inwestycje publiczne wymienione wyżej przyniosą większy pożytek, niż inwestycje prywatne, gdyż polepszą warunki gospodarcze, ogólnokrajowe, i że przeto tym inwestycjom publicznym należy się pierwszeństwo wykonania.

Otóż, pamiętać trzeba, że koszt inwestycji publicznych (odsetki i raty amortyzacyjne) może być pokryty wtedy tylko, gdy warsztaty prywatne będą w stanie wygospodarować ze swego dochodu nadwyżkę dla opłaty zwiększonego ciężaru publicznego długu. Jeżeli zatem inwestycje publiczne wzrosną, koniecznym jest, aby i przedsiębiorczość prywatna wzrosła.

Czy jednak w naszych warunkach, w sytuacji obecnej naszego rynku pieniężnego inwestycje publiczne nie przeszkodzą rozszerzaniu się przedsiębiorczości prywatnej przez to, że, jak to niektórzy twierdzą, pochłoną wolne kapitały, które mogłyby być użyte na gospodarkę prywatną?

Na to pytanie nie można odpowiedzieć prostem „tak” lub „nie”. Potrzeba tu omówienia.

Na wspomniane wyżej inwestycje rząd zaciągnie pożyczkę długoterminową w Ubezpieczalni Społecznej i P. K. O., przez samorządy zaś — w kasach komunalnych. Kredyt w tych instytucjach, i do tego w postaci

pożyczki długoterminowej, jest dla przedsiębiorców prywatnych niedostępny. Zużycie go zatem przez państwo czy samorządy przedsiębiorcom tym krzywdy nie wyrządzi.

Ale i na wolnym rynku kapitałowym przedsiębiorcy prywatni w obecnej chwili kredytów długoterminowych, a takie właśnie dla inwestycji są konieczne, nie znaleźliby. Gdyby je nawet znaleźli, to nie byłiby w stanie zapłacić za nie wygórowanej stopy — 10 i wyżej od sta, taka jest bowiem dochodowość na rynku (wolnym) obligacji długoterminowych. Zarzuty, stawiane inicjatywie prywatnej, że jest gnuśna, bojaźliwa i dlatego nie podejmuje inwestycji, jest pospolitą naiwnością.

Wynika z powyższego, że w chwili obecnej inwestycje publiczne nie pozbawią gospodarki prywatnej kapitałów. Nie pozbawią bezpośrednio. Ale nie ulega wątpliwości, że uczynią to pośrednio. Stanowią bowiem ogniwo w długim łańcuchu polityki kredytowej, za pomocą której państwo drenuje w stopniu wyjątkowym oszczędności prywatne.

Skutek jest ten, że stopa kredytu krótkoterminowego jest dla prywatnego przedsiębiorcy droga, nie bacząc na to, że państwo zaciąga pożyczki po stopie, jak na nasze obecne stosunki, taniej — 5 do 6 od sta, długoterminowy zaś kredyt dla tego przedsiębiorcy jest wogóle niedostępny.

Ażeby stan rzeczy się zmienił, ażeby stopa procentowa się obniżyła, i gospodarka prywatna mogła z niego korzystać, pieniądź musi się gromadzić obficie. Musi jego nagromadzić się tyle, ażeby szukał lokaty w sposób wyjątkowy, a zatem, lokaty taniej. W tym jednak celu rząd musi przestać absorbować rynek swymi pożyczkami. Nie oznacza to, że, gdy pieniądź będzie tańszy, wywołać on musi sam przez się ożywienie gospodarcze. Ale stanowi on warunek nieodzowny takiego ożywienia.

Inwestycje publiczne stanowią doraźny „zastrzyk twórczości”, jak się wyraził jeden z ich zwolenników, ale oddalają chwilę uzdrowienia rynku pieniężnego.

N. El.

Stopa dyskontowa 5%, od pożyczek zastawowych 6%.

Polska polityka społeczna

Nakładem Ministerstwa Opieki Społecznej ukazał się w druku duży tom o 457 str. p. t. „Polityka Społeczna Państwa Polskiego, 1918 — 1935“.

Jest to praca zbiorowa, przedsięwzięta przez Komitet Wydawniczy w Gabinetie Ministra Opieki Społecznej, który powierzył redakcję dr. Melanji Bornstein z Łychowskiej, zaś opracowanie odpowiednich działów — urzędnikom Ministerstwa p.p. Leontynie Archelauśównie, Czesławowi Babickiemu, dr. Stanisł. Fischlowitzowi, Antoniemu Gadomskiemu, Sewerynowi Hartmanowi, Sewerynowi Horszowskiemu, Andrzejowi Mazurkiewiczowi, Janinie Miedzińskiej, Władysławowi Skowronowi, dr. Stanisławowi Tubiaszowi, Jerzemu Wengierowowi, Wandzie Grabińskiej-Woytowiczowej.

Książkę poprzedzają dwie przedmowy: b. ministra Jerzego Paciorkowskiego, pod którego kierownictwem pracę podjęto i do końca doprowadzono, oraz obecnego ministra Wł. Jaszczolta.

Książka ma na celu zobrazowanie działalności Ministerstwa Opieki Społecznej i uwydatnienie głównych zagadnień polskiej polityki społecznej. Każdy dział Ministerstwa przedstawiony jest w rozwoju historycznym — od wznowienia bytu Rzeczypospolitej do połowy 1935 — na podstawie materiałów Ministerstwa, danych Głównego Urzędu Statystycznego i Instytutu Badania Konjunktur.

Mamy więc na wstępie krótki szkic, dotyczący powstania i rozwoju organizacyjnego Ministerstwa Opieki Społecznej, poczem z kolei rozpatrzone są główne problemy — tak, jak one wyraziły się w przebiegu prac Ministerstwa.

Po scharakteryzowaniu ogólnego „tła polskiej polityki społecznej“, autorzy rozstrząsają zagadnienia poszczególne, a mianowicie: stosunki prawne między pracodawcami i pracownikami, zatrudnienie i bezrobocie, sprawę wychodźstwa, ubezpieczenia społeczne, organizację opieki społecznej, pomoc inwalidom wojennym, zdrowie publiczne i wreszcie współdziałanie z odpowiednimi instytucjami zagranicą.

Niepodobna nam kusić się o streszczenie tak wielkiego dzieła zbiorowego, chociażby po prostu. Wymagałoby to miejsca bez porównania większego, od tego, którem możemy tu rozporządzać. Wypada jednak „exempli modo“ nieco bliżej przypatrzeć się bodaj jednemu rozdziałowi, aby powziąć wyobrażenie o ogromie pracy i treści, zawartej w omawianej książce.

Zajrzyjmy np. do części III, zatytułowanej „Pracownik i pracodawca“, a traktującej o sprawie, która należy do najdrażliwszych pod względem socjalnym i która sięga w głąb stosunków ekonomicznych.

Rzecz rozpoczyna się od skreślenia stanu ochrony pracy w chwili odzyskania przez Polskę niepodległości, a zatem — ustawodawstwa zaborców i pierw-

szych polskich placówek ochrony pracy.

Potem już idą pierwsze dekrety Naczelnika Państwa, dotyczące pracowniczych związków zawodowych, wprowadzenia 8-godzinnego dnia i 46 godzinnego tygodnia pracy, inspekcji pracy, korespondentów i delegatów rolnych.

Okres od zwołania Sejmu Konstytucyjnego do roku 1926 wypełniony jest doniosłą pracą ustawodawczą, mającą na celu ochronę pracy.

Stopniowo wzniesiony został cały system prawny załatwiania zatargów zbiorowych między

pracodawcami a pracownikami w rolnictwie. Wydano przepisy, które umożliwiły zażegnywanie nieporozumień między właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi. Rozwijając zasady, zawarte w dekrecie z 1919 r. o czasie pracy, ogłoszono szereg ustaw: o godzinach pracy w handlu, o pracy w dniu świątecznym, o urlopach. Rozwiązano zagadnienie delegacji pracowniczych, przeprowadzono specjalną ochronę pracy młodocianych i kobiet.

Chociaż w ten sposób wiele dokonano, był to dopiero początek. Zaspokojono wprawdzie

najpilniejsze potrzeby świata pracy, jednak wciąż jeszcze przepisy ustaw zaborczych formalnie regulowały stosunki między pracodawcą a pracownikiem. Dopiero dekrety, wydane w latach 1927 i 1928, założyły fundamenty pod rodzime ustawodawstwo. Ogłoszono ustawy: o inspekcji pracy, o bezpieczeństwie i higienie pracy, o chorobach zawodowych o umowie o pracę, o sądach pracy, o ogólnym postępowaniu administracyjnym, stosującym się również do inspekcji pracy, oraz o warunkach pracy uczniów i terminatorów.

Celem szerzenia i pogłębiania wiedzy z zakresu polityki społecznej, powołano do życia „Instytut Spraw Społecznych“.

Okres depresji gospodarczej spowodował wydanie całego szeregu nowych przepisów. Państwo musiało skutecznie podział istniejącego kontyngentu pracy między większą liczbą pracowników. Musiało złagodzić pewne „przerosty“ w zakresie godzin pracy i urlopów. Zabezpieczyło zarobki pracownicze w wypadkach złośliwego lub lekomyślnego ich przetrzymania przez pracodawcę oraz w wypadkach upadłości i postępowania układowego. Rozszerzyło pożyteczny system rozjemstwa przymusowego w przemyśle, handlu, komunikacji i zakładach użyteczności publicznej. Wreszcie, uregulowało odrębne w swym charakterze warunki pracy w Gdyni.

Jakże te wszystkie przepisy wyglądają w praktyce życiowej? Czy nie pozostały one na papierze? Czy też istotnie stały się regulatorami życia?

Otóż, stwierdzonem zostało, że inspekcja pracy zdobywa sobie w społeczeństwie powszechne uznanie i zaufanie. Zarządzenia jej wykonywane są naogół lojalnie. Co więcej, pracodawcy i pracownicy niezmiernie często zasięgają rad u organów inspekcji; co w konsekwencji zapobiega sporom i zatargom. Pozatem, wizytacje zakładów przemysłowych i handlowych przez inspektorów pracy dostarczają obfitości tego, rzeczowego materiału, pozwalającego ocenić wartość przepisów i stopień osiągniętego posłuchu.

Wielce pożyteczną okazała się rola organizacji zawodowych. Przyczyniły się one potężnie do usunięcia pierwiastków jątrzących i do przeciwdziałania przerwom w pracy i roznamiętnieniu socjalnemu.

Tak widzimy, wydawnictwo, o którym mowa, daje pełny obraz tego, co kolejne rządy w Polsce uczyniły na polu polityki społecznej. Minęły dawno już czasy, kiedy przeciwieństwa między warstwą pracodawców a pracownikami pozostawione były zasadzie „laisser faire“, która wychodziła wyłącznie na korzyść silniejszego. Można być różnego zdania co do wartości ingerencji rządowej w stosunki ekonomiczne, ale nie może być dwóch zdań co do konieczności ingerencji w stosunku pracodawców i pracowników.

R. T. L.

O uchylenie obowiązku ogłoszeń spółek akcyjnych w „Polsce Gospodarczej“

Na mocy przepisów Kodeksu Handlowego ogłoszenia spółek akcyjnych muszą być umieszczone w „Monitorze Polskim“. Niezależnie od tego jednak przedsiębiorstwa te obowiązane są umieszczać te same ogłoszenia w „Polsce Gospodarczej“. Koszty większych ogłoszeń, umieszczonych w dwóch pismach, dochodzą więc do poważnych kwot. Jeżeli chodzi o „Polskę Gospodarczą“, to zdarza się często, że ogłoszenia spółek akcyjnych drukowane są w tem piśmie z poważnym opóźnieniem, a tem samem oczywiście mijają się z celem.

Wedle zebranych przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych i stwierdzonych informacyj, opóźnienia w zamieszczaniu ogłoszeń w „Polsce Gospodarczej“ pochodzą przede wszystkim stąd, że od firm zobowiązanych do zamieszczania takich ogłoszeń sądy rejestrowe nie mogą w porę ściągać kosztów ogłoszeniowych, z reguły bardzo wysokich. Dopiero po licznych urgensach i sankcjach,

ściągnięte koszta ogłoszeniowe umożliwiają zamieszczenie ogłoszenia, nieaktualnego już jednak i dlatego bezwartościowego.

Nie ulega wątpliwości, że przymus zamieszczania w „Polsce Gospodarczej“ ogłoszeń, pochodzących ze spółek akcyjnych, i związane z tem koszty, stanowią znaczne obciążenie życia gospodarczego, które w dzisiejszym stanie rzeczy nie znajdują żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia.

Zdaniem Związku Izb, winien najzupełniej wystarczać obowiązek zamieszczania tych ogłoszeń w „Monitorze Polskim“ oraz w dzienniku wymienionym dla tych celów w statucie każdej spółki akcyjnej.

Dlatego Związek Izb Przemysłowo-Handlowych wystąpił do Ministerstwa Przemysłu i Handlu z wnioskiem o uchylenie ciężącego na spółkach akcyjnych obowiązku zamieszczania wszelkich od nich pochodzących ogłoszeń w „Polsce Gospodarczej“.

Z RUCHU WYDAWNICZEGO.

Wyszedł z druku Nr. 10 z dnia 25 b.m. łódzkiego dwutygodnika „Polityka Gospodarcza“ i zawiera treść następującą:

Zelazny strażnik złotej waluty (artykuł wstępny); Adam Krzyżanowski — reglamentacja przemysłu a konieczności państwowe; Józef Nyrenberg — funkcje zbyteczne; Józef Okno — włókiennictwo a wełna krajowa; Przerosty etatyzmu: tajne sprawozdanie lasów państwo-

wych, brzydkie rzeczy w lasach państwowych, rozjazdy i przeprowadzki, dysproporcje solne; Varia: nierealne zniżki cen, etatyzm to socjalizm głupców, o zupełną jawność sprawozdań N. I. K. P., brak zmysłu kupieckiego, nowy mesjasz w Ameryce.

Co pisze prasa zagraniczna: polityka walutowa Polski, wersja polska, sprawa franka francuskiego.

Wspomnienie pośmiertne

S. p. Edmund Kłopotowski — Naczelný Dyrektor Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowych, Viceprezes Zarządu Głównego Ligi Morskiej i Kolonjalnej i Funduszu Obrony Morskiej, skarbnik Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą, Prezes Komisji Rewizyjnej Światowego Związku Polaków Zagranicą, członek Rady Naczelnej Związku Seniorów Organizacji Młodzieży Narodowej i Z. P. M. D. — kawaler Krzyża Niepodległości i Krzyża Zasługi, ochotnik Wojsk Polskich w 1920 r. — zmarł w wieku lat 48 po krótkiej chorobie serca.

Ofiarny i niestrudzony działacz społeczny i narodowy od lat młodzieńczych — brał czynny udział we wszystkich tajnych organizacjach Młodzieży Narodowej — „Pet“, „Zet“, „Kolo Braterskie“.

Był jednym z najgorliwszych i najczynniejszych działaczy Ligi Morskiej i Kolonjalnej, oraz Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą, którego był jednym z inicjatorów i od początku istnienia tej instytucji jej skarbnikiem.

RZECZPOSPOLITA POLSKA

MINISTERSTWO SKARBU

Ministerstwo Skarbu podaje niniejszem do wiadomości publicznej, że na mocy dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 10) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 17 lutego 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 114) przeprowadzona zostaje konwersja niżej wymienionych pożyczek państwowych na wypuszczonej na mocy powołanego dekretu 4% Pożyczkę Konsolidacyjną przy zachowaniu niżej podanych warunków.

I. Do konwersji przyjmowane będą obligacje następujących pożyczek państwowych:

- 1) 5% państwowej renty ziemskiej serji I z kuponem, płatnym 1 czerwca 1936 r.;
- 2) 5½% pożyczki budowlanej serji II z kuponem, płatnym 15 września 1936 r.;
- 3) 5% państwowej renty wieczystej serji I z kuponem, płatnym 15 grudnia 1936 r.;
- 4) 4% premjowej pożyczki inwestycyjnej, 3% premjowej pożyczki budowlanej serji I i 6% pożyczki inwestycyjnej — bez żadnych kuponów.

Pozatem będą przyjmowane do konwersji obligacje 6% Pożyczki Narodowej ze wszystkimi płatniami po dniu 15 stycznia 1936 r. kuponami (poczynając od kuponu, płatnego 1 lipca 1936 r.), lecz tylko od pierwonabywców tych obligacji oraz od osób, które otrzymały te obligacje na zasadzie przelewu w myśl obowiązujących przepisów o obrocie obligacjami tej pożyczki.

Obligacje 6% Pożyczki Narodowej bez kuponu, płatnego 1 lipca 1936 r., lecz ze wszystkimi kuponami dalszemi, oraz obligacje 5% państwowej renty ziemskiej serji I bez kuponu, płatnego 1 czerwca 1936 r., będą również przyjęte do konwersji z tem jednak, że z tytułu konwersji zostaną za nie wydane obligacje 4% Pożyczki Konsolidacyjnej bez pierwszych 2-ch kuponów, płatnych 15 lipca i 15 listopada 1936 r.

Obligacje pożyczek złożonych do konwersji podlegają wymianie na obligacje 4% Pożyczki Konsolidacyjnej w stosunku 100 za 100 wartości imiennej.

Konwersja rozpocznie się z dniem 15 lipca 1936 r. i trwać będzie 10 miesięcy, t. j. do dnia 15 maja 1937 r.

Konwersję przeprowadzać będą: kasy urzędów skarbowych, Bank Polski, Bank Gospodarstwa Krajowego, Poczta Kasa Oszczędności, Państwowy Bank Rolny i ich oddziały oraz inne upoważnione do tego przez Ministra Skarbu placówki, których lista zostanie podana do wiadomości publicznej.

Obligacje pożyczek, wymienionych w punktach 1—4, przestają być z dniem 15 stycznia 1936 r. umarzane według dotychczasowych planów i przynosić odsetki oraz wygrane (premje) poza odsetkami przypadającymi za ostatni kupon, którego bieg rozpoczął się przed dniem 15 stycznia 1936 r. Kupony, których bieg rozpoczyna się po dniu 15 stycznia 1936 r. są nieważne. Obligacje te niezłożone do konwersji w przepisany termin podlegają umorzeniu według ich wartości imiennej najpóźniej w ciągu lat 30 drogą losowania podług planu umorzenia, ustanowionego dla każdej z tych pożyczek rozporządzeniem Ministra Skarbu.

II. 4% Pożyczkę Konsolidacyjną wypuszcza się z dniem 15 maja 1936 r. na łączną kwotę imienną 600.000.000 złotych w złocie w obligacjach na okaziciela po 50, 100, 500, 1.000, 5.000 i 10.000 złotych w złocie.

Oprocentowanie stałe pożyczki wynosi 4 od 100 w stosunku rocznym. Odsetki płatne są za zwrotem odpowiednich kuponów półrocznie z dołu w dniach 15 maja i 15 listopada z wyjątkiem odsetek przypadających za pierwsze dwa kupony, z których kupon pierwszy obejmie odsetki od dnia 15 stycznia 1936 r. i płatny będzie 15 lipca 1936 r., zaś kupon drugi obejmie odsetki za dalszy okres czteromiesięczny i płatny będzie 15 listopada 1936 roku.

Pożyczka podlega spłaceniu do dnia 15 maja 1982 r. drogą dwukrotnego w każdym roku trwania pożyczki, poczynając od dnia 15 listopada 1937 r., umarzania części obligacji wylosowywanych w tym celu w dniach 15 maja i 15 listopada podług ustalonego planu umorzenia.

Obligacje pożyczki wylosowane do umorzenia w ciągu pierwszych 10 lat jej trwania, podlegają wykupowi z nadpłatą 20% zaś wylosowane w latach następnych — z nadpłatą 15% ponad ich wartość imienną.

Obligacje pożyczki mają wszelkie prawa papierów pupilarnych. Obligacje pożyczki wraz z kuponami oraz przychody od tych obligacji i kuponów wolne są od wszelkich podatków i danin państwowych i samorządowych.

Obligacje pożyczki w kwocie, nieprzekraczającej 5.000 złotych w złocie wartości imiennej, oraz kupony od tych obligacji nie podlegają żadnemu zajęciu, nie wyłączając zajęcia z tytułu należności publiczno-prawnych.

Obligacje pożyczki będą przyjmowane według ich wartości imiennej na podatek od spadków i darowizn do kwoty 25.000 złotych w złocie od każdego płatnika tego podatku.

POŁOŻENIE GOSPODARCZE POLSKI

W GRUDNIU 1935 R.

W OŚWIETLENIU BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

Ogólna Charakterystyka.

Położenie gospodarcze Polski w roku ubiegłym cechowały objawy pewnego polepszenia działalności gospodarczej, szczególnie w dziedzinie produkcji przemysłowej. Ruch zwykły tej produkcji był wprawdzie słabszy niż w 1934 r., jednak wskaźnik zatrudnienia przemysłu podniósł się o kilka procent: zbliżając się pod koniec roku prawie do 70 proc. stanu z 1928 r. Wzrost produkcji zwłaszcza w przemyśle przetwórczym umożliwił zwiększenie liczby zatrudnionych robotników, przyczyniając się do zmniejszenia bezrobocia wśród pracowników przemysłowych. Głównym impulsem zwiększonej wytwórczości przemysłu był wzmocniony ruch inwestycyjny, który przybrał poważniejsze natężenie szczególnie w budownictwie oraz w dziedzinie publicznych robót inwestycyjnych, zwłaszcza około budowy i naprawy dróg komunikacyjnych. Wzrost zatrudnienia przemysłu był jedną z głównych przyczyn zwiększonego przywozu towarowego z zagranicy, podczas gdy wywóz niektórych towarów z Polski doznał pogorszenia pod wpływem wzrastających utrudnień w wymianie międzynarodowej.

Również w rolnictwie wystąpiły w ciągu ub. roku oznaki poprawy warunków zbytu niektórych wytworów gospodarstw wiejskich, co w połączeniu z akcją konwersyjno-odłużeniową oraz ulgami w zakresie świadczeń publicznych przyniosło pewne odciążenie trudnej nadal sytuacji rolnictwa, zmagając, w skromnych jeszcze coprawda rozmiarach, zdolność nabywczą rolników dla produktów przemysłowych.

W dziedzinie pieniądza i kredytowej występujące silniej od 1934 roku korzystne tendencje konsolidacyjne oraz trwające na rastanie rezerw kapitałowych doznały przejściowo w drugiej połowie ub. roku poważniejszego osłabienia pod wpływem silniejszych przejściowo tendencji tezauryzacyjnych oraz trudności budżetowych Państwa. Przyrost wkładów w instytucjach finansowych był mniejszy, wskutek czego banki nie mogły rozwinąć działalności kredytowej. Proces uzdrowienia stosunków kredytowych poczynił jednak dalsze postępy, o czym świadczą lepsza wypłacalność kredytobiorców i mniejsza liczba upadłości w przemyśle i handlu.

Mniej korzystnie natomiast kształtował się stan finansów państwowych po wyczerpaniu w poprzednich dwóch latach wpływów z Pożyczki Narodowej. Poważne bowiem deficyty budżetowe, pokrywane w drodze operacji kredytowych zaczęły coraz dotkliwiej ciążyć na życiu gospodarczym, uszczuplając jego środki obrotowe i zasoby kapitałowe, tak niezbędne dla rozwinięcia większej działalności inwestycyjnej. Przeprowadzone jednak w końcu roku zarządzenia pozwoliły Rządowi na prze-

łożenie na rok 1936/37 preliminarza budżetowego realnie zrównoważonego oraz uzasadniają nadzieję, że zupełna równowaga w gospodarce państwowej zostanie osiągnięta w najbliższych miesiącach.

Rynek pieniężny.

Pieniądz i kredyt. Po okresie silniejszych zaburzeń na międzynarodowych rynkach pieniężnych w listopadzie, wystąpiły w grudniu objawy pewnego odprężenia, jednak trwające powikłania w sytuacji politycznej świata nie sprzyjają szerszej wymianie i współpracy międzynarodowej w dziedzinie pieniądza i kapitałowej. W dalszym ciągu trudności wewnętrznie i polityczne Francji stwarzały niepewność co do losów franka, wskutek czego trwał nadal odpływ kapitałów z kontynentu europejskiego, a głównie z Francji, do Londynu i New Yorku. Odpływ złota z Banku Francuskiego równoważony był jednak przez równoczesny przywóz złota z Włoch. Pod wpływem niekorzystnego ruchu kapitałów Bank Francuski utrzymał przez cały grudeń wysoką stopę dyskontową i dopiero w końcu miesiąca, gdy odpływ kapitałów osłabł i kurs waluty zaczął się poprawiać, dokonano obniżki stopy 6 do 5% w dn. 31 grudnia 1935 oraz do 4% w dn. 9 stycznia 1936. W wyniku poprawy sytuacji disagio walut europejskich w handlu terminowym dewizami w Londynie było naogół mniejsze. Największe odchylenie wykazywała nadal dewiza na Paryż, przy wahaniach w granicach od 2 do 3½% (przy transakcjach trzymiesięcznych). Dolar był natomiast w dalszym ciągu korzystniej notowany od dewizy angielskiej.

Wysokie stawki na paryskim rynku pieniężnym utrzymywały się przez cały prawie grudeń przy niskowej jednak tendencji w dniach ostatnich. Pieniądz dzienny obniżył się z 6% do 4½—4¾%, a dyskonto prywatne do 6 do 5½%. Na rynku londyńskim dzięki napływowi kapitałów z kontynentu płynność była duża. Pieniądz dzienny był notowany po ½%, a dyskont prywatny, po przejściowejwyższeniu do ¾%, również po ½%. Także rynek pieniężny w New Yorku pozostał płynny: za pieniądź dzienny płacono nadal ¾%, za dyskont prywatny od ⅛ do ¼%.

Zmianę stopy dyskontowej poza Francją przeprowadziła z dniem 31 grudnia Czechosłowacja, 3½ do 3%.

Położenie rynku pieniężnego w Polsce cechowały w grudniu wyraźne objawy uspokojenia i wzrostu płynności. Wyraziło się to w poważnym osłabieniu procesów tezauryzacyjnych, a następnie w silniejszym przyplynie wkładów do instytucji finansowych mimo okresu świątecznego i ultimo rocznego, z którymi związane jest zwykle większe zapotrze-

bowanie pieniądza. Wzrost wkładów zaznaczył się we wszystkich instytucjach kredytowych. Poważną część ogólnej sumy przyrostu wkładów stanowiły lokaty instytucyj kredytowych w Banku Polskim na rachunkach żyrowych. Wobec mniejszego bowiem zapotrzebowania kredytowego banki dysponowały poważniejszymi środkami płynnymi i zmobilizowały je na ultimo roku na rachunkach w instytucji emisyjnej. Z poszczególnych gałęzi przemysłowych większe potrzeby kredytowe wykazało bowiem tylko cukrownictwo. Ze względu na brak dobrego materiału dyskontowego portfel wekslowy Banku Polskiego się obniżył, wzrosły natomiast w silniejszym stopniu pożyczki zastawowe, które wykorzystane zostały w większej mierze na powiększenie środków gotówkowych instytucji kredytowych. W tych warunkach ultimo roczne w bankach przeszło spokojnie i bez trudności. Także na rynku pozabankowym wystąpiło skurczenie transakcyj kredytowych, a jednocześnie znacznie osłabił popyt na monety złote, przy lekko zniżkujących cenach złota. Stopień wypłacalności kredytobiorców wykazywał w grudniu objawy lekkiego pogorszenia, zaznaczył się bowiem w szeregu miejscowości pewien wzrost protestów wekslowych. Stoi to niewątpliwie w związku ze zbiegnięciem się w końcu roku terminów różnych płatności, co przy mniejszych od spodziewanych obrotach w handlu i przemyśle wpłynęło częściowo utrudniająco na likwidację zobowiązań.

W Banku Gospodarstwa Krajowego nastąpił w grudniu ub. r. dalszy wzrost wkładów a vista o 21,8 milj. do 189,1 milj. zł. i wkładów terminowych o 5,5 milj. do 82,3 milj. zł., podczas gdy salda kredytowe rachunków bieżących nieco się obniżyły o 0,9 milj. do 11,8 milj. zł. Stan rachunków banków podniósł się dość znacznie, bo o 15,5 milj. do 56,1 milj. zł. Redyskonto weksli w dalszym ciągu spadło o 7,1 milj. do 35,0 milj. zł. Po stronie czynnej zmniejszyły się kredyty na rachunkach bieżących o 9,8 milj. do 134,3 milj. zł. i pożyczki terminowe o 2,4 milj. do 35,1 milj. zł., natomiast wzrosły weksle zdyskontowane o 3,8 milj. do 96,3 milj. zł. i należności z tytułu wkładów konwersyjnych o 0,6 milj. do 23,7 milj. zł. Stan kredytów gotówkowych długoterminowych zwiększył się o 4,1 milj. do 182,0 milj. zł. Pożyczki w listach zastawnych i obligacjach zmniejszyły się o 2,3 milj. do 793,1 milj. zł. W dziale operacji ze Skarbem Państwa pożyczki budowlane wzrosły o 0,4 milj. do 383,6 milj. zł. Suma bilansowa wzrosła w porównaniu z listopadem o 43,2 milj. do 2.265,3 milj. zł.

W Państwowym Banku Rolnym w grudniu ub. r. w porównaniu z listopa-

dem, zaszły w bilansie następujące zmiany:

W pasywach nastąpił lekki wzrost wkładów terminowych i na książeczki oszczędnościowe o 1,0 milj. do 60,9 milj. zł. Również stan rachunku „Banki Noostro“ zwiększył się o 0,9 milj. do 11,2 milj. zł. Redyskonto weksli obniżyło się o 0,3 milj. do 179,6 milj. zł. Stan funduszy rządowych administrowanych przez Bank zmniejszył się o 1,0 milj. do 889,8 milj. zł.

W aktywach portfel weksli zdyskontowanych skurczył się o 2,3 milj. do 155,5 milj. zł. Zmniejszyły się także pożyczki zabezpieczone weksłami i innymi dokumentami o 0,3 milj. do 75,2 milj. zł. oraz pożyczki towarowe o 0,3 milj. do 5,7 milj. zł., natomiast należności z tytułu wkładów konwersyjnych z rolnikami zwiększyły się o 2,1 milj. do 38,8 milj. zł. Stan pożyczek w listach zastawnych i obligacjach meljoracyjnych obniżył się o 0,9 milj. do 244,7 milj. zł. Pożyczki z funduszy rządowych administrowanych przez Bank spadły o 1,3 milj. do 631,7 milj.

Suma bilansowa na dzień 1 stycznia 1936 r. wynosiła 1.950,4 milj. zł. wobec 1.959,1 milj. zł. w dniu 1 grudnia 1935 roku.

W Pocztowej Kasie Oszczędności nastąpił w grudniu dalszy, dość silny, wzrost wkładów, na który w pewnym stopniu złożyło się dopisanie procentów od wkładów oszczędnościowych za rok ubiegły. Według ogłoszonego bilansu netto tej instytucji wkłady oszczędnościowe wzrosły w grudniu łącznie z odsetkami za rok poprzedni o 31,2 milj. do sumy 680,2 milj. zł., wkłady czkowe zaś zwiększyły się o 16,2 milj. zł. Po stronie czynnej bilansu portfel własnych papierów wartościowych zmniejszył się w ciągu grudnia o 4,3 milj. zł. do 624,9 milj. zł., poważnie natomiast, bo o 64,2 milj. do 154,4 milj. zł., podniósł się stan kasy i sum do dyspozycji. Według sprawozdania rocznego P.K.O. za rok 1935, stan wkładów oszczędnościowych w tej instytucji zwiększył się w ciągu tego roku o 55,8 milj. do 680,2 milj. zł. (łącznie z wkładami zwaloryzowanymi). Natomiast stan wkładów na rachunkach czekowych zmniejszył się o 31,3 milj. do 202,4 milj. zł. Portfel własnych papierów wartościowych podniósł się w ciągu ub. roku o 36,1 milj. do 624,9 milj. zł. Czysty zysk, wykazany przez Pocztową Kasę Oszczędności za rok 1935, wynosił 5,9 milj. zł., a łącznie z nadwyżką działu ubezpieczeń życiowych — 7,6 milj. zł.

W komunalnych kasach oszczędności wkłady oszczędnościowe wzrosły w grudniu o 8,5 milj. do 615,9 milj. zł., a wkłady na rachunkach bieżących i czekowych o 3,9 milj. do sumy 59,4 milj. zł. W ciągu całego 1935 roku wkłady w 363 komunalnych kasach oszczędności wzrosły o 42 milj. zł. do sumy 675,3 milj. zł. na ultimo 1935 r.

LOSOWANIA

Bony Funduszu Inwestycyjnego

Zostały wylosowane do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego.

W dniu 27 lutego 1936 r. oznaczone Nr. Nr.: 3555, 5416, 17681, 24964, 25391, 33083, 33352.

We wszystkich 10-ciu serjach, wypuszczonych na podstawie

rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 694).

Wylosowane bony wykupywane są przez Kasy Urzędów Skarbowych po zł. 100 za bon 25-złotowy.

Wykaz numerów Bonów Funduszu Inwestycyjnego, wylosowanych w miesiącu lutym 1936 r.

Nr. Nr.: 1040, 2376, 3555, 3831, 19140, 24152, 24964, 25391, 29033, 4650, 5416, 7791, 8219, 11931, 12652, 29329, 29790, 33083, 33147, 33352, 14261, 16394, 16858, 17681, 18375, 34654, 34768, 38816.

Bank Gospodarstwa Krajowego

zawiadamia, że w myśl § 16 statutu przeprowadzono w dniu 29 stycznia 1936 r.

LOSOWANIE

8-tych Obligacji komunalnych,

7%-owych Obligacji Komunalnych Emisji II, III S i III,

7½%-owych Obligacji Bankowych Emisji I i II

wraz ze skonwertowanymi na 5½% na zasadzie ustawy z dnia 20 grudnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 115, poz. 950 (Odcinkami powyższych Emisji (z wyjątkiem Emisji II S) oraz 4½%-owych i 4%-owych Obligacji Komunalnych i 4% Obligacji Kolejowych b. Banku Krajowego, przejętych i skonwertowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Wylosowano:

8% i 5½% Obligacje Komunalne, opiewające na złote w złocie dawnego parytetu, częściowo przestemplowane na złote w złocie nowego parytetu.

Odcinki A po zł. 100.— w zł. dawnego parytetu. Nr. Nr. 581, 661, 961, 1931, 2083, 2628, 4548, 4840, 5194, 5694.

Odcinki B po zł. 1.000.— w zł. dawnego parytetu. Nr. Nr. 3283, 8216, 9947, 15426, 15963, 21335, 30457, 31257, 32275, 33256, 33745.

7% i 5½% Obligacje Komunalne Emisji II i III, opiewające na złote w złocie nowego parytetu.

Odcinki A po zł. 100.— w zł. Emisji II: Nr. Nr. 6, 16, 121, 182, 209, 2453, 5176, 6353, 7075, 7113, 9712, 10000, Emisja III, Nr. Nr. 10152, 10446, 10493, 10656, 10683, 10775, 11993, 12293, 12868.

Odcinki B po zł. 1.000.— w zł. Emisja II: Nr. Nr. 1998, 13533, 19536, 19584; Emisja III: Nr. Nr. 21803, 21818, 24948.

Odcinki C po zł. 5.000.— w zł. Emisja II: Nr. Nr. 5019, 5071, 5407; Emisja III: Nr. Nr. 13495, 14189.

Odcinki F po zł. 4.338.— w zł. Emisja II: Nr. 1148.

Odcinki G po zł. 1.720.— w zł. Emisja II: Nr. 2025.

7% Obligacje Komunalne Emisji II. Serji D.,

w odcinkach, opiewających na złotych 10.000.— w złocie nowego parytetu i równowartość w walutach obcych (druga część pktu 6 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r., Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 509).

Nr. Nr. 110, 119, 199.

1363, 1468, 1609, 1753, 1859, 2104, 2426, 2909, 3121, 3550, 3646, 3729, 3851, 4348.

4% Obligacje Komunalne b. Banku Krajowego, Emisja IV.

Serja B po nom. Koron 1.000 przeliczonych na zł. 165.15. Nr. Nr. 70, 150, 213, 399, 590, 646, 809, 1009, 1132, 1517, 1658, 2165, 2528, 2589.

Serja C po nom. Koron 5.000 przeliczonych na zł. 825.75. Nr. Nr. 179, 366, 736, 743, 835, 1133, 1350, 1455.

Serja D po nom. Koron 10.000 przeliczonych na zł. 1.651.50. Nr. Nr. 107, 311, 553, 820, 1042, 1059, 1148, 1233, 1300, 1377, 1607, 1808, 1905, 1906, 1945.

4% Obligacje Kolejowe b. Banku Krajowego.

Serja II po nom. Koron 200 przeliczonych na zł. 52.—. Nr. Nr. 230, 1607, 2665.

Serja III po nom. Koron 1.000 przeliczonych na zł. 260.—. Nr. Nr. 286, 366, 1146, 1282,

1907, 2340, 2590, 3217, 3394, 3814, 3934, 4493, 5790.

Serja IV po nom. Koron 5.000 przeliczonych na zł. 1.300.—. Nr. Nr. 295, 709, 1119, 1178, 1267, 1295, 1338.

Serja V po nom. Koron 10.000 przeliczonych na zł. 2.600.—. Nr. Nr. 639, 734, 969, 1536, 1978, 2513, 2552, 2700.

Wypłata należności za wylosowane odcinki odbywać się będzie począwszy od dnia 1 kwietnia 1936 r. w Oddziale Głównym w Warszawie i Oddziałach prowincjonalnych Banku, względnie, według brzmienia tekstu odnośnych obligacji u korespondentów zagranicznych Banku.

Oprocentowanie wylosowanych odcinków ustaje z dniem 1 kwietnia 1936 r.

Emisjami b. Banku Krajowego administruje Oddział Banku we Lwowie, dokąd należy się bezpośrednio zwracać w sprawach, dotyczących obligacji tych emisji.

Zastrzeżone papiery

Zastrzeżenia Urzędu Śledczego.

Urząd Śledczy ostrzega przed nabyciem lub realizacją:

4% Prem. Poż. Dolarowej.

Nr. Nr. 301, 94824, 140902, 737049 — 62, 737064 — 66, 743065 — 66, 744242 — 44, 761857, 1000174.

4% Prem. Poż. Inwestycyjnej.

Ser. 17468. Nr. 19 i 20.

4½% Z. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie nowego wzoru.

Na zł. 2640 — Nr. 259709.

Na zł. 440 — Nr. 358963.

Na zł. 220 — Nr. 407888.

Jednocześnie Urząd Śledczy odwołuje zastrzeżenia dotyczące:

4% Prem. Poż. Dolarowej II serji. Nr. Nr. 1403069, 1403084—85.

5% Państw. Poż. Konwersyjnej.

Na zł. 500 — Nr. 4108811.

Na zł. 50 — Nr. 3341091.

5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy z 1933 r.

Na zł. 1000 — Nr. 214985.

Na zł. 500 — Nr. 317395.

6% Poż. Konwers. m. st. Warszawy.

Na zł. 142 — Nr. 337757.

Akc. Haberbusch i Schiele.

Na zł. 500 — Nr. 36411 — 15.

(Urząd Śledczy K. 2-98/36, K. 2-101/36, K. 2-102/36 i K. 2-106/36 z dn. 21, 22 i 26 II. 1936 r.).

Z Giełdy Pieniężnej w Warszawie

Do obrotów i notowań giełdowych zostały dopuszczone: listy zastawne Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego:

a) 4% konwer. złotowe na sumę wart. nom. zł. 29.157.260

b) 4½% złotowe serji L. na sumę wart. nom. zł. 59.879.700

c) 4½% zł. w złocie serji K.

z 1933 r. na sumę wart. nom. zł. 20.433.260.

Prospekt Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego, opublikowany w Nr. 38 „Monitora Polskiego“ z dnia 15 lutego r. b., zawiera wszelkie szczegóły, dotyczące emisji tych listów zastawnych.

Nowy Prezes Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego m. Warszawy

Według dawnej ustawy Tow. Kred. m. Warszawy wybór członków Dyrekcji należał do atrybucji ogólnego zebrania Pełnomocników Towarzystwa.

Nowy statut Towarzystwa nakłada obowiązek mianowania członków Dyrekcji na Komitet Nadzorczy, który obecnie skorzystał z przysługującego mu uprawnienia i powierzył mandat Prezesa Dyrekcji b. ministrowi, redaktorowi p. Ignacemu Matuszewskiemu.

Nowy Prezes obecnie zapo-

znaje się z biegiem prac Towarzystwa.

Stanowisko prezesa Dyrekcji dotychczas nie zostało obsadzone od grudnia 1935 r. t.j. od śmierci ś.p. Antoniego Anusza.

Faktycznego objęcia tego stanowiska przez p. red. Matuszewskiego spodziewać się należy nie wcześniej, niż 1 maja r.b.

W kołach pełnomocników mówi się b. poważnie, iż nowy prezes podejmie kroki celem wznowienia jeszcze w roku bieżącym działalności emisyjnej Towarzystwa.

Odpowiedzi Redakcji

WP. J. Dzierżanowski w miejs. Krz. Prem. Poż. Włoska Cz. Krz. Nr. 7884/43 oraz Prem. Poż. życzka Serbska z 1888 r. Nr. 4414/30 wylosowane do amoty-

zacji w jednym z ciągnięć poprzednich.

Pozostała premjówka — nie wylosowana i nic nie wygrała.

Tabela wartości kuponu bieżącego od następujących papierów procentowych:

Nazwa papieru procentowego	Data płatności	M														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
4 ⁰ / ₀ L. Z. Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego	1/1-1/2	0.66666	0.67777	0.68888	0.70	0.71111	0.72222	0.73333	0.74444	0.75555	0.76666	0.77777	0.78888	0.80	0.81111	0.82222
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy, Łodzi, Poznań. Ziem. Kredyt, Wileńskiego B. Z. Oblig. m. st. Warszawy	"	0.75	0.7625	0.775	0.7875	0.80	0.8125	0.825	0.8375	0.85	0.8625	0.875	0.8875	0.90	0.9125	0.925
5 ⁰ / ₀ Poz. Konwertyjn. Konwers. Poz. Kolejowa, L. Z. Tow. Kred. miast: Częstochowa, Kalisz, Kielc, Lublina, Łodzi, Piotrkowa, Płocka, Radomia, Siedlca, Warszawy, Wilna, Zachodnio-Polskiego Tow. w Poznaniu, Wileńskiego Bku Ziem. i Oblig. Kom. Bku Kredyt. w Poznaniu	"	0.83333	0.84722	0.86111	0.875	0.88888	0.90277	0.91666	0.93055	0.94444	0.95833	0.97222	0.98611	1.00	1.01388	1.02777
6 ⁰ / ₀ Poz. Narodowa; Oblig. m. st. Warszawy	"	0.91666	0.93194	0.94722	0.9625	0.97777	0.99305	1.00833	1.02361	1.03888	1.05416	1.06944	1.08472	1.10	1.11527	1.13055
7 ⁰ / ₀ L. Z. i Oblig. Meljoracyjne Państw. Bku Rolnego, Oblig. Mieszkanowe m. Poznania	"	1.00	1.01666	1.03333	1.05	1.06666	1.08333	1.10	1.11666	1.13333	1.15	1.16666	1.18333	1.20	1.21666	1.23333
8 ⁰ / ₀ Poz. z 1925 r. dolarowa (Dillon), Oblig. Banku Gosp. Kraj. (Ulen w dolarach), L. Z. Państw. Bku Kohn, Poz. Szkoła m. st. Warszawy	"	1.16666	1.18611	1.20555	1.225	1.24444	1.26388	1.28333	1.30277	1.32222	1.34166	1.36111	1.38055	1.40	1.41944	1.43888
4 ⁰ / ₀ Prem. Poz. Dolarowa (Dolarówka) dol. 5. Oblig. Zagr. m. st. Warszawy (dolarowe)	1/2-1/8	0.01666	0.01722	0.01777	0.01833	0.01888	0.01944	0.02	0.02055	0.02111	0.02166	0.02222	0.02277	0.02333	0.02388	0.02444
4 ⁰ / ₀ Poz. Inwestycyjna, Oblig. Komunalne i Kolejowe Bku Gosp. Kraj.	1/4-1/10	1.66666	1.67777	1.68888	1.70	1.71111	1.72222	1.73333	1.74444	1.75555	1.76666	1.77777	1.78888	1.80	1.81111	1.82222
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ Oblig. Bku Gosp. Kraj.	"	1.875	1.8875	1.90	1.9125	1.925	1.9375	1.95	1.9625	1.975	1.9875	2.00	2.0125	2.025	2.0375	2.05
5 ⁰ / ₀ Poz. Tow. Kred. Miejsk we Lwowie	"	2.08333	2.09722	2.11111	2.125	2.13888	2.15277	2.16666	2.18055	2.19444	2.20833	2.22222	2.23611	2.25	2.26288	2.27777
6 ⁰ / ₀ Poz. Dolarowa z 1920 r.	"	2.50	2.51666	2.53333	2.55	2.56666	2.58333	2.60	2.61666	2.63333	2.65	2.66666	2.68333	2.70	2.71666	2.73333
7 ⁰ / ₀ Oblig. Bku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego (w funtach)	"	2.91666	2.93611	2.95555	2.975	2.99444	3.01388	3.03333	3.05277	3.07222	3.09166	3.11111	3.13055	3.15	3.16944	3.18888
7 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ Oblig. Bku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polsk. (w funtach), Oblig. m. Poznania z 1926 r. i 1929 r.	"	3.125	3.14583	3.16666	3.1875	3.20833	3.22916	3.25	3.27083	3.29166	3.3125	3.33333	3.35416	3.375	3.39583	3.41666
8 ⁰ / ₀ Poz. Stabilizacyjna z 1927 r.	15/4-15/10	3.33333	3.35555	3.37777	3.40	3.42222	3.44444	3.46666	3.48888	3.51111	3.53333	3.55555	3.57777	3.60	3.62222	3.64444
7 ⁰ / ₀ Poz. Stabilizacyjna z 1927 r.	15/4-15/10	2.64444	2.66388	2.68333	2.70277	2.72222	2.74166	2.76111	2.78055	2.80	2.81944	2.83888	2.85833	2.87777	2.89722	2.91666
4 ⁰ / ₀ L. Z. Akc. Bku Hipot. we Lwowie, Oblig. m. Krakowa	1/5-1/11	1.33333	1.34444	1.35555	1.36666	1.37777	1.38888	1.40	1.41111	1.42222	1.43333	1.44444	1.45555	1.46666	1.47777	1.48888
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ L. Z. Akc. Bku Hipoteczn. we Lwowie	"	1.50	1.5125	1.525	1.5375	1.55	1.5625	1.575	1.5875	1.60	1.6125	1.625	1.6375	1.65	1.6625	1.675
5 ⁰ / ₀ Oblig. Polsk. Banku Komunaln. II - IV, L. Z. Akc. Bku Hipoteczn. we Lwowie	"	1.66666	1.68055	1.69444	1.70833	1.72222	1.73611	1.75	1.76388	1.77777	1.79166	1.80555	1.81944	1.83333	1.84722	1.86111
7 ⁰ / ₀ Poz. Zagr. w lrach włoskich	"	2.33333	2.35277	2.37222	2.39166	2.41111	2.43055	2.45	2.46944	2.48888	2.50833	2.52777	2.54722	2.56666	2.58611	2.60555
3 ⁰ / ₀ Państw. Renta Ziemska	1/6-1/12	0.75	0.75833	0.76666	0.775	0.78333	0.79166	0.80	0.80833	0.81666	0.825	0.83333	0.84166	0.85	0.85833	0.86666
7 ⁰ / ₀ Śląska Poz. z 1928 r. (w dolarach), Oblig. m. Poznania z 1928 r.	"	1.75	1.76944	1.78888	1.80833	1.82777	1.84722	1.86666	1.88611	1.90555	1.925	1.94444	1.96388	1.98333	2.00277	2.02222
4 ⁰ / ₀ L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie	22/6-22/12	0.76666	0.77777	0.78888	0.80	0.81111	0.82222	0.83333	0.84444	0.85555	0.86666	0.87777	0.88888	0.90	0.91111	0.92222
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ " " (we Frankach)	"	0.8625	0.875	0.8875	0.90	0.9125	0.925	0.9375	0.95	0.9625	0.975	0.9875	1.00	1.0125	1.025	1.0375
6 ⁰ / ₀ " " (w dolarach)	"	1.15	1.16666	1.18333	1.20	1.21666	1.23333	1.25	1.26666	1.28333	1.30	1.31666	1.33333	1.35	1.36666	1.38333
8 ⁰ / ₀ " " (w dolarach)	"	1.53333	1.55555	1.57777	1.60	1.62222	1.64444	1.66666	1.68888	1.71111	1.73333	1.75555	1.77777	1.80	1.82222	1.84444
4 ⁰ / ₀ L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	30/6-31/12	0.67777	0.68888	0.70	0.71111	0.72222	0.73333	0.74444	0.75555	0.76666	0.77777	0.78888	0.80	0.81111	0.82222	0.83333
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ L. Z. Konw. Banku Gosp. Kraj., L. Z. Tow. Kred. Ziemsk. we Lwowie	"	0.7625	0.775	0.7875	0.80	0.8125	0.825	0.8375	0.85	0.8625	0.875	0.8875	0.90	0.9125	0.925	0.9375
7 ⁰ / ₀ L. Z. Banku Gosp. Kraj.	"	1.18611	1.20555	1.225	1.24444	1.26388	1.28333	1.30277	1.32222	1.34166	1.36111	1.38055	1.40	1.41944	1.43888	1.45833
8 ⁰ / ₀ L. Z. Banku Gosp. Kraj., Oblig. Budowlane Banku Gosp. Krajowego	"	1.35555	1.37777	1.40	1.42222	1.44444	1.46666	1.48888	1.51111	1.53333	1.55555	1.57777	1.60	1.62222	1.64444	1.66666

U W A G A: Poczynając od dnia 10 lipca 1934 r. obowiązują następujące zamianki obliczeniowe dla papierów wartościowych i wartości kuponu bieżącego w złotych w zlocie z 1924 r. oraz w walutach obcych: zł. w zł. 100 z 1924 r. = zł. 172, 100 franków francuskich = zł. 85, 100 Fr. szwajcarskich = zł. 172, 1 funt sterling = podług przeciętnego kursu tranzakcyjnego w czarkach na Londyn z dnia tranzakcji. Dla papierów wartościowych w walucie dolarowej: D dla 7⁰/₀ Poz. Stabilizacyjnej z 1927 r. i dol. = zł. 8 90, 2) dla 6⁰/₀ Poz. Dolarowej z 1919/20 r. oraz 8⁰/₀ Prem. Zagr. m. st. Warszawy (dolarowe) = podług przeciętnego kursu tranzakcyjnego w Warszawie. Kupony oblicza się w jednostkach i ułamkach dziesiętnych od 100 wart. nom., z wyjątkiem 4⁰/₀ Prem. Poz. Dolarowej — od dol. 5. Elektronicznej na Nowy Jork z dnia tranzakcji.

REDAKCJA: Al. Jerozolimskie 93 m. 2, tel. 6-38-19. Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki od g. 5—6. ADMINISTRACJA: w D/B Zjednoczonych Bankowców Antoni Pawlikowski i S-ka w Warszawie ul. Mazowiecka Nr. 1, tel. 220-70 — Konto P.K.O. Nr. 27111. Warunki prenumeraty w Warszawie i na prowincji: Rocznie zł. 20.— Półrocznie zł. 10.— Kwartalnie zł. 5.— Miesięcznie zł. 1,80. Zagranicą rocznie zł. 24.— Numer pojedynczy 50 groszy. Cena ogłoszeń: 1 strona zł. 800.—; 1/2 strony zł. 450.—; 1/4 strony zł. 250.—; 1/8 strony zł. 150.—; 1/16 strony zł. 100.—. Drobne ogłoszenia: po zł. 1 za wiersz milim. lub jego miejsce.